

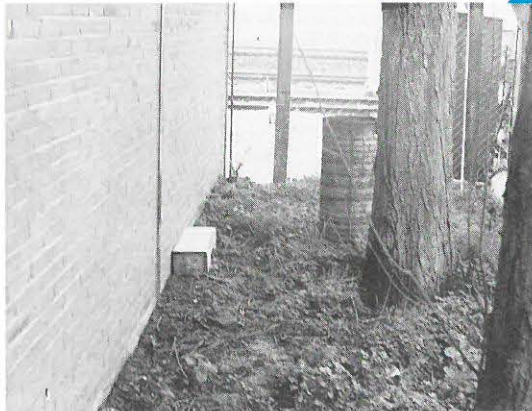
Afgifte = Geen Bestrijding

Summary

Common practice points out that many municipal pest control technicians merely hand out plastic sachets with rodent bait to citizens with a rat problem. Apart from the fact that these sachets often lack proper labelling, it is also bad policy. In this article the relevant arguments are stated why it is necessary for the well trained pest control technician to execute a rat control treatment himself.

Uitleggen lokaas door bestrijdingstechnicus

De wenselijkheid en verplichting om bij de bestrijding van ratten en muizen

bij het uitleggen van lokaas voerkisten gebruiken

voerkisten te gebruiken, mag inmiddels bekend zijn. Het afgeven van zelf bereid lokaas of lokaas in niet-originele verpakking door gemeentelijke diensten vindt echter toch nog wel eens plaats. Dit is niet volgens de regels.

Naar aanleiding van een klacht omtrent ratten of muizen moet de volgende werkwijze worden aangehouden:

1. de melding opnemen in register en op adreskaart
2. onderzoek instellen naar de aard van de klacht, oorzaak vaststellen en noodzakelijk te nemen weringsmaatregelen laten uitvoeren. Niet overgaan tot bestrijding voordat deze zijn voltooid
3. bepalen van het aantal, de soort en de lokatie van de voerplaatsen; zonodig eerst voerkisten laten maken of laten aanschaffen en pas daarna lokaas uitzetten
4. lokaas zelf uitzetten, niet afgeven
5. keuze van het juiste lokaas; als het standaard-lokaas niet wordt opgenomen, of als er veel concurrerend voedsel aanwezig is een lokaaskeuzeproef met verschillende onvergiftigde lokazen uitvoeren (prebaiting)
6. zelf lokaas controleren, aanvullen dan wel verversen totdat geen opname meer plaatsvindt en er geen ratten of muizen of sporen daarvan meer worden aangetroffen
7. restanten van het bestrijdingsmiddel opruimen en de klacht (administratief) afhandelen.

lokaas door bestrijder zelf uit te leggen en te controleren

Onderzoek

Gelukkig volgen de meeste gemeenten deze werkwijze. Maar het komt nog steeds voor, dat er uitsluitend lokaas wordt afgegeven, zonder verdere begeleiding en zonder dat er ter plaatse een onderzoek wordt ingesteld.

We kunnen de volgende manieren van afgifte onderscheiden:

- a. vanaf gemeentehuis of -werf, en
- b. ter plaatse, van:
 - zelfgemengd lokaas in niet originele verpakking
 - gereed lokaas uit bulkvoorraad overgepakt in niet-originele verpakking
 - gereed lokaas in originele verpakking.

Uit het in 1992 uitgevoerde onderzoek naar de activiteiten van gemeenten op het gebied van de dierplaagbestrijding bleek dat:

- 18% van de gemeenten regelmatig (of voornamelijk) lokaas ter plaatse afgeeft
- 10% gereed lokaas in de originele verpakking afgeeft
- 8% zelfgemengd of overgepakt lokaas vanaf de gemeentewerf verstrekt.

Afgifte verboden

Het afgeven van lokaas is in een aantal gevallen in strijd met artikel 2 van het Bestrijdingsmiddelenbesluit. Een dergelijke handelwijze dient te worden gestaakt.

Artikel 2.1 van de Bestrijdingsmiddelenwet van 12 juli 1962 vermeldt bovendien:

"Het is verboden een bestrijdingsmiddel te verkopen, voorhanden of in voorraad te hebben of te gebruiken, waarvan niet blijkt, dat het ingevolge deze wet is toegelaten".

Dit houdt in dat lokaas dat is gemengd met een concentraat alleen mag worden

gebruikt door degene die het concentraat heeft aangeschaft en in het bezit is van de originele verpakking. Overgepakt lokaas (geen originele verpakking) mag wel door hem zelf worden gebruikt, maar niet aan derden worden afgegeven, omdat dat voor de wet gelijk wordt gesteld aan verhandelen of verkopen.

Gereed lokaas

We moeten voor wat betreft de kant-en-klare bestrijdingsmiddelen onderscheid maken tussen middelen voor beroepsmatig en voor particulier gebruik.

De kant en klare middelen voor beroepsmatig gebruik zijn verkrijgbaar in verpakkingen van minimaal 2,5 kg. Zo is bijvoorbeeld het middel Klerat pellet op basis van difenacum uitsluitend toegelaten voor beroepsmatig gebruik.

Beroepsmatig: Op het etiket van diverse kant-en-klare lokazen (in grootverpakking) vinden we onder het Wettelijk Gebruiksvoorschrift dat deze uitsluitend zijn toegelaten voor beroepsmatig gebruik. Het volgende staat er op vermeld:

"Dit middel mag uitsluitend worden gebruikt door of onder toezicht van:

- personen belast met uitvoeringstaken betreffende de bestrijding van ongedierte, in dienst van gemeenten, regionale overheidsdiensten, waterschappen, en ongediertebestrijdingsbedrijven welke als zodanig zijn ingeschreven bij de Kamer van Koophandel
- personen in het bezit van een diploma van de Stichting Vakopleiding Ongediertebestrijding
- personen in het bezit van een legitimatiebewijs waaruit blijkt, dat zij een agrarisch beroep uitoefenen, mits toepassing van het middel op het eigen bedrijf plaatsvindt."

Dit betekent dat alle andere groepen gebruikers zoals particulieren, horeca-bedrijven, levensmiddelenbedrijven, veevoederbedrijven, technische diensten van tehuizen, behoren tot de **niet beroepsmatige gebruikers**. Deze gebruikers mogen alleen werken met kleinverpakkingen van maximaal 200 gram.

Het afgeven van gereed lokaas in de originele verpakking voor gebruik door particulieren, mits afgegeven aan de daarvoor bestemde doelgroep, is niet in strijd met de wet.

Alle andere wijzen van afgifte zijn dus wel in strijd met de Bestrijdingsmiddelenwet en daarom verboden.

Welke redenen hebben zoal geleid om te besluiten tot het afgeven van lokaas:

- *te weinig menskracht*
Het onderzoeken van een klacht met de daarop volgende bestrijding kost aanmerkelijk meer tijd dan het verstrekken van lokaas
- *gemakkelijk*
De klager zorgt zelf voor het uitleggen van vergif, is dankbaar voor het meestal gratis verstrekte lokaas en de dierplaagbestrijder hoeft niet alles uit de kast te halen om de bestrijding tot een goed einde te brengen
- *te weinig tijd*
De bestrijder heeft maar één vaste dag of morgen per week voor de ongediertestrijding. Hierdoor komt de noodzakelijke controle, aanvulling of verversing van het uitgelegde lokaas in het gedrang en wordt extra lokaas achtergelaten om de "cliënt" zelf bij laten te vullen
- *niet toelaten tot de stal*
Varkenshouders en soms ook pluimveehouders hebben er vaak moeite mee dat dierplaagbestrijders

hun stallen betreden. Dit in verband met het overbrengen van besmettelijke veeziekten en/of verstoring van de rust. Door het dragen van bedrijfskleding en het kiezen van het juiste tijdstip kan de bestrijding echter veelal toch van gemeentewege plaatsvinden

- *"het ging altijd al zo"*
Omdat de vorige dierplaagbestrijder alom werd geroemd om zijn kennis van zaken en deze werkwijze toepaste, heeft zijn opvolger deze werkwijze overgenomen.

Bestrijding door deskundige

Redenen om het afgeven van lokaas te beëindigen:

- het is (met uitzondering van gereed lokaas in kleinverpakking) in strijd met de Bestrijdingsmiddelenwet, niet toegestaan
- gereed lokaas wordt vaak om verschillende redenen niet gegeten door de te bestrijden knaagdieren (ander voedsel is lekkerder of de charge is oud, muf of bedorven)
- voorbeeldfunctie van de gemeente om zich aan de wet en het Wettelijk Gebruiksvoorschrift te houden
- het ondeskundig toepassen van bestrijdingsmiddelen leidt veelal tot gebruik van te grote hoeveelheden bestrijdingsmiddel
- ondeskundige toepassing kan verminderde gevoeligheid dan wel resistentie veroorzaken
- de benodigde hoeveelheid lokaas is niet in te schatten zonder het verrichten van een gedegen onderzoek
- het verstrekken van ongeëtiketteerd lokaas is uit het oogpunt van veiligheid ongewenst
- als uitsluitend lokaas wordt verstrekt, wordt geen onderzoek ingesteld naar de oorzaak van het probleem.

Daardoor blijven noodzakelijk te nemen weringsmaatregelen achterwege. De oorzaak van de hinder blijft bestaan, dus worden er te veel bestrijdingsmiddelen gebruikt.

Er zijn dus meer dan genoeg redenen om te stoppen met het afgeven van giftig lokaas.

De belangrijkste reden blijft artikel 2 van het Bestrijdingsmiddelenbesluit, waar een ieder zich aan dient te houden. Dit geldt zeker voor beroepsmatige bestrijders. Gemeenten dienen de afgifte van lokaas te beëindigen.

Het is nodig, dat bestrijders die bestrijdingsmiddelen moeten toepassen die zijn toegelaten voor beroepsmatig gebruik, deskundig zijn.

De Stichting Vakopleiding Ongediertebestrijding draagt zorg voor de opleiding tot vakbekwame bestrijdingstechnici die, na het met goed gevolg afgelegde theorie- en praktijkexamen, in het bezit komen van een vakbekwaamheidsdiploma, dat geldig is als het bewijs van deskundigheid. Het hebben van dit bewijs zal door toekomstige, nieuwe regelgeving voor toepassers van bestrijdingsmiddelen verplicht worden gesteld.

P.C. Groebe.